NERABEENTZAKO ETA GAZTEENTZAKO SEXU OSASUNERAKO PROGRAMA

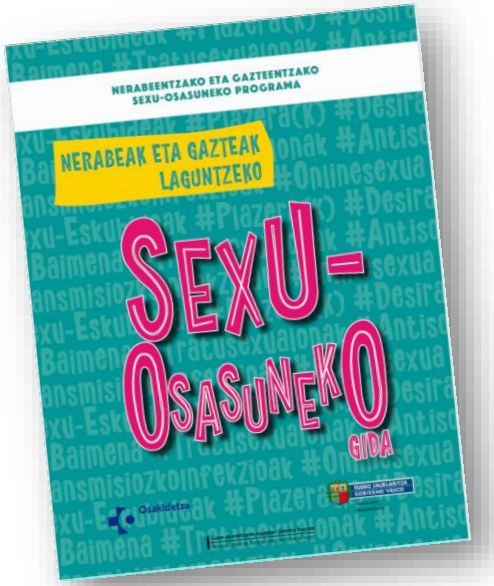
PROGRAMA DE SALUD SEXUAL PARA PERSONAS ADOLESCENTES Y JÓVENES

Osakidetza

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SAILA
HEZKUNTZA SAILA

PROGRAMAREN EDUKIA

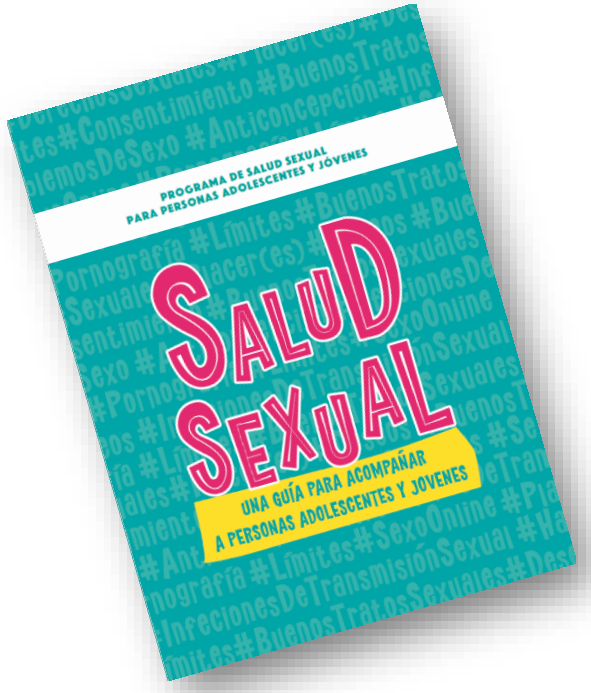
NERABEENTZAKO ETA GAZTEENTZAKO SEXU-OSASUNEKO programa bi baliabide pedagogikoz dago osatuta: ikasleentzako gida batez, eta irakasleentzako beste gida batez.

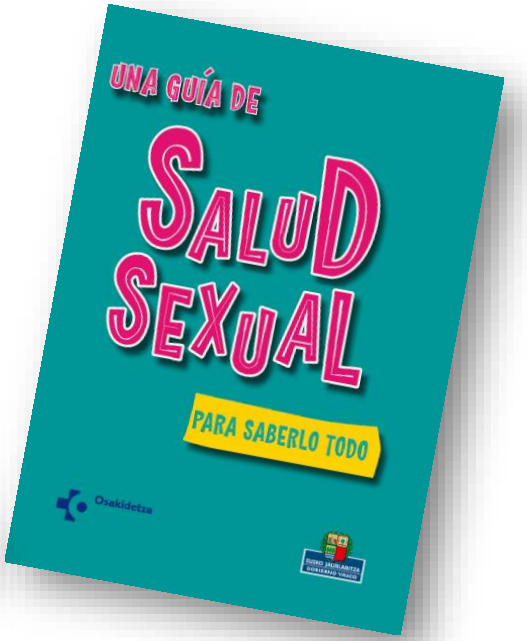

NERABEENTZAKO ETA GAZTEENTZAKO SEXU OSASUNERAKO PROGRAMAREN GIDAK BIGARREN HEZKUNTZA, BATXILERRA ETA LANBIDE HEZIKETARAKO

GUIAS DEL PROGRAMA DE SALUD SEXUAL PARA PERSONAS ADOLESCENTES Y JÓVENES PARA EDUCACIÓN SECUNDARIA, BACHILLERATO Y FORMACIÓN PROFESIONAL

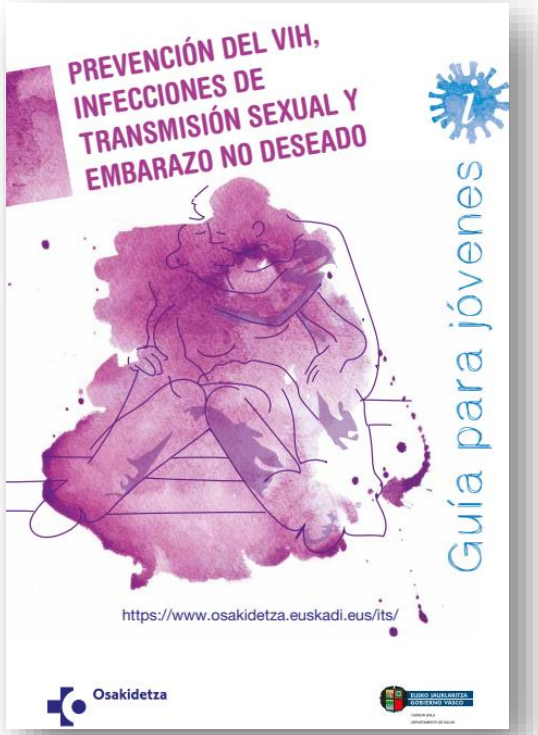

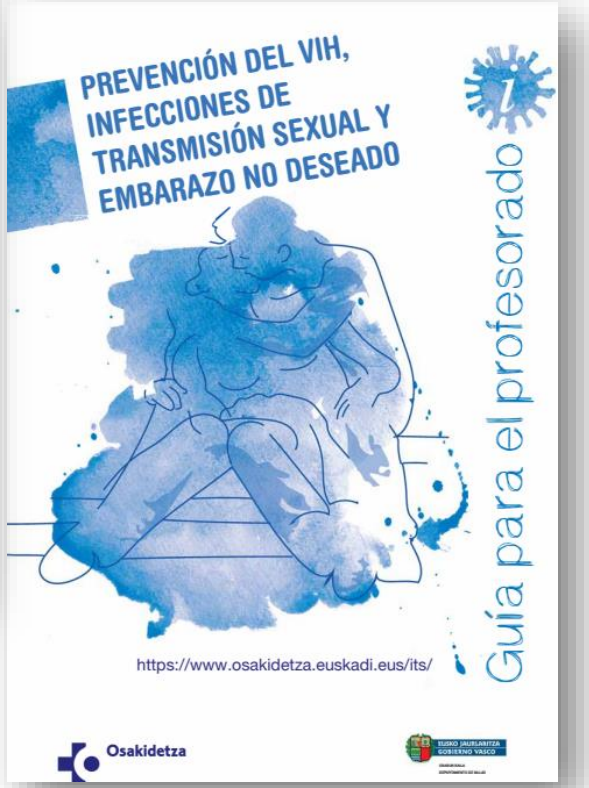
Osakidetza

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SAILA
HEZKUNTZA SAILA

ALDEZ AURREKO PROGRAMA

Osakidetza

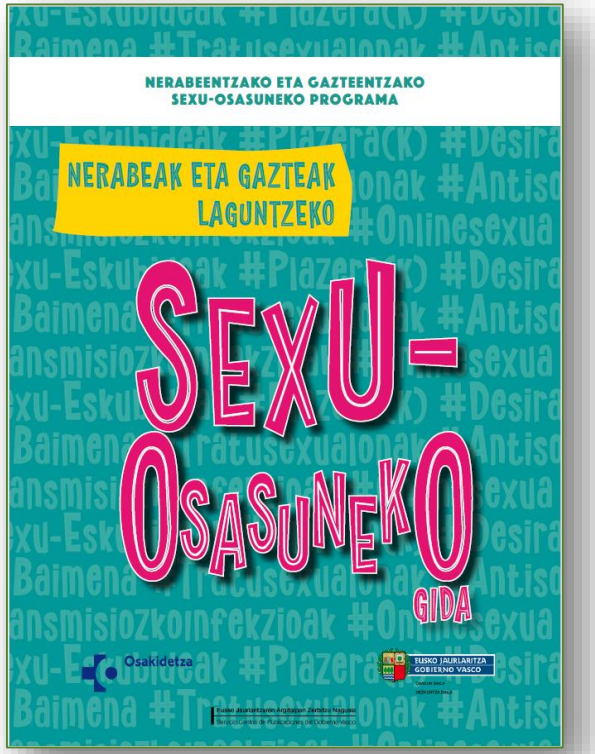
EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SAILA
HEZKUNTZA SAILA

Osakidetza

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SAILA
HEZKUNTZA SAILA

AURKIBIDEA

SARRERA: BEHARREZKO GIDA 6

PROGRAMAREN EDUKIA 8

NOLA ERABILI GIDA HAU? 9
BALIABIDEAK 10
DENBORA 10
HELBURUAK 10
PROPOSAMENAREN ETA INDARREAN DAGOEN CURRICULUMAREN ARTEKO LOTURA 11
ORIENTABIDE METODOLOGIKOAK 13
EBALUAZIOA 15
EAE-KO HEZKUNTZA-SISTEMARAKO II. HEZKIDETZA PLANA, BERDINTASUNAREN ETA TRATU ONAREN BIDEAN 16
NERABEEN ETA GAZTEEN SEXU-OSASUNARI BURUZKO PROGRAMAREN EBALUAZIOA 17

1. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: NIRE SEXU-ESKUBIDEAK 18
1. JARDUERA: SEXU-OSASUNA ETA SEXU-ESKUBIDEAK 20
2. JARDUERA: ZER EGIN DEZAKEGU SEXU-ESKUBIDEAK BETE DAITEZEN? 21
3. JARDUERA: SEXU-ESKUBIDEAK ALDARRIKATZEA 22
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA I 23

2. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: SEXUALITATEARI BURUZKO MEZUAK ETA SEXUAZ HITZ EGITEKO ZAILTASUNAK 26
1. JARDUERA: SEXUALITATEARI BURUZ JASOTZEN DITUDAN MEZUAK 28
2. JARDUERA: SEXUAZ HITZ EGITEKO ZAILTASUNAK 29
3. JARDUERA: SEXU-HEZKUNTZA +AGO BEHAR DUGU! 30
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA II 31

3. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: BAIMENA ETA TRATU SEXUAL ONAK 35
1. JARDUERA: KAIXO, BAIMENA! 37
2. JARDUERA: EZEZKOAK ETA EMOZIOAK 38
3. JARDUERA: PRESIOZKO ESALDIAK 40
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA III 41

4. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: SEXU-HARREMANAK ETA LEHENENGO ALDIAK 45
1. JARDUERA: SEXU-HARREMANAK: SARKETA SOILIK? 47
2. JARDUERA: SEXU-HARREMANAK ETA ADOSTASUNAK 49
3. JARDUERA: LEHENENGO ALDIA EDO LEHENENGO ALDIAK? 50
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA IV 51

5. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: SEXU-TRANSMISIOZKO INFEKZIOEN (STI) ETA NAHI GABEKO HAURDUNALDIEN PREBENTZIOA 56
1. JARDUERA: ARRISKUA DUTEN ETA EZ DUTEN PRAKTIKAK 58
2. JARDUERA: METODO ANTISORGAILUAK ETA ERANTZUNKIDETASUNA 59
3. JARDUERA: STI-EN AURREKO PREBENTZIOA ETA ZAINKETAK 61
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA V 63

6. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: PRESERBATIBOAREKIN BETI 69
1. JARDUERA: PRESERBATIBOAK: NOLAKOAK DIRA? NOLA JARTZEN DIRA? 71
2. JARDUERA: PRESERBATIBOA EZ ERABILTZEKO AITZAKIAK ETA ERANTZUN LOGIKOAK 73
3. JARDUERA: PRESERBATIBOAREKIN, EDO PRESERBATIBORIK GABE 74
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA VI 75

7. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: ONLINE SEXUA ETA TRATU ON DIGITALAK 88
1. JARDUERA: ZER DA SEXTINGA? 90
2. JARDUERA: SEXU-INDARKERIA DIGITALA: KASUAN KASUKO LANA 91
3. JARDUERA: TRATU ONAK INGURUNE DIGITALEAN 92
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA VII 93

8. PROPOSAMEN DIDAKTIKOA: PORNOGRAFIAREN INGURUKO BEGIRADA KRITIKOA 99
1. JARDUERA: HITZ EGIN DEZAGUN PORNOAZ 101
2. JARDUERA: FANTASIAK, DESIRA ETA JOKABIDEAK: NOR DA NOR? 102
3. JARDUERA: TRATU ONAK INDARKERIAREN AURREAN 103
IRAKASLEENTZAKO ERANSKINA VIII 104

NOLA ERABILI GIDA HAU?

Proposamen didaktikoak sekuentzia logikoetan antolatuta daude, eta ordena horretan gauzatu daitezke, baina baita ausaz ere, talde/ikasgela bakoitzaren beharren arabera edo ikasleen eskariaren arabera.

Gaien programazioa antolatzea gomendatzen da, ikasurteetan zehar denak landu ahal izateko. Programazio hori Orientazio Departamentuak egin behar du, BAT taldearekin lankidetzan. Halaber, garrantzitsua da ikastetxeko zuzendaritza taldearen lidergoa eta inplikazioa, programa hori betetzeko. Zuzendaritza-taldearen laguntza lortzea funtsezkoa da irakasleen inplikazioa izateko.

Proposamen didaktikoak tutoretza saioetan erabil daitezke; baina edozein arlotako irakaslek erabili ditzake, halaber, aipatutako edozein etapan, egokia edo beharrezkoa iruditzen bazaio. Izan ere, bertan jorratzen diren gaiek ikasketei lotuta daude.

BALIABIDEAK

Proposamen didaktiko bakoitzak 3 jarduera proposatzen ditu, eta komeni da guztiak egitea gai bakoitzean sakontzeko. Jarduera bakoitzerako, horiek praktikan jartzeko beharrezko baliabideak eskaintzen dira: bideoak, ilustrazioak, fitxak taulekin, jolasak... Material horiek guztiak irakasleen eskura daude gida honetako jarduera bakoitzaren eranskinetan, eta, kasu batzuetan, ikasleak gidatu behar dira euren gidan agertzen den informazioa erabil dezaten.

DENBORA

Jarduera bakoitzak saio bat iraungo du, baina irakasle bakoitzak erabaki ahal izango du zenbat denbora eman nahi duen horretan, taldearen eta gelaren beharren arabera edo gai bakoitza landu nahi den sakontasun-mailaren arabera.

HELBURUAK

Programa honen helburu nagusia da nerabeek eta gazteek **ezagutzak, trebetasunak eta balloak** eskuratzea, beren bizitza sexualari buruzko erabaki gogoetatsuak eta arduratsuak hartu ahal izan ditzaten, izan ditzaketen arriskuak prebenituz. Beraz, kontua ez da soilik **informazioa hobetzea**, baizik eta **jarrerak eta jokabideak aldatzea**. Horretarako, ezinbestekoa da ikasgelan ikaskuntza esanguratsuko prozesuak sustatzea metodologia aktiboen bitartez.

PROPOSAMENAREN ETA INDARREAN DAGOEN CURRICULUMAREN ARTEKO LOTURA

Material hau bat dator dekretu hauen curriculum-alderdiekin:

- 76/2023 DEKRETUA, maiatzaren 30ekoa, Batxilergoaren curriculuma zehaztu eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzekoa.
- 77/2023 DEKRETUA, maiatzaren 30ekoa, Oinarrizko Hezkuntzaren curriculuma zehaztu eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzekoa.

ORIENTABIDE METODOLOGIKOAK

Ikaskuntza prozesu pertsonala da, eta beti ikasten da gogo handiagoz pertsona bakoitzarentzat zentzua duena eta bere bizitzarako balio diona. Ikasgelan ikaskuntza esanguratsuko prozesu horiek sustatzeko, metodologia aktiboak behar dira. Horregatik, gida honetako jarduerek talde lana, eztabaida eta rol jokoak eta joko parte hartzaileak proposatzen dituzte. Gainera, galdera asko ditu, ikasleek dakitenetik, haien esperientzietatik, emozioetatik eta interesetatik abiatzeko. Beren ideiak, zalantzak eta jakin-mina azaltzeko gune bat eskaini behar zaie, emozioak partekatzeko, hausnarketa egiteko, aztertzeko eta eztabaidatzeko, modu horretan denon artean jakintzak eraikitzeko, ekarpen guztietatik abiatuta. Argi izan behar dugu kontua ez dela galderei erantzutea, baizik eta erantzunak aurkitzen laguntzea.

EBALUAZIOA

Autoebaluazio-proposamen bat aurkeztu da[2] (ikusi 2024ko urtarrilaren 22ko ebaluazio-agindua, 8-6 artikulua), parte hartzen duten ikasleei zuzendutakoa:

Ikasleekin autoebaluazio-prozesu labur eta sistematiko bat egitea proposatzen da, bai jarduera bakoitza amaitzean, bai proposamen didaktiko bakoitza amaitzean. Une horietan, laburki, ikasleen autoebaluazioa egin daiteke, hiru galdera laburren bidez:

- Zer ikasi dut?
- Zer atera zaigu ondo egindako jardueretan?
- Zertan hobetu dezakegu?

EAE-KO HEZKUNTZA-SISTEMARAKO II. HEZKIDETZA PLANA, BERDINTASUNAREN ETA TRATU ONAREN BIDEAN

Material didaktiko hau bat dator *EAEko hezkuntza-sistemarako II. Hezkidetza Plana, berdintasunaren eta tratu onaren bidean* planarekin.

Proposamen didaktikoek oinarri hauetako batzuk sustatzeko balio dute.

1. **Pentsamendu kritikoa sexismoaren aurrean.**

Genero-ikuspegitik egindako azterketak aukera ematen du generoan oinarritutako desberdintasunak antzemateko, eta funtsezko estrategia bihurtzen da ikasgelan sexismoa prebenitzeko. Ildo horretan, garrantzitsua da azterketa kritiko mota hau zeharka aplikatzea gida honen edukietan, eta kontuan hartzea sexualitatearen bizipenak genero-arauek zeharkatzen dituztela, eta arau horiek malgutu egin behar direla gizarte bidezkoago eta berdinzaleago bat lortzeko.

7. Berdintasunezko hezkuntza afektiboa eta sexuala.

Sexu-hezkuntza funtsezkoa da hazkunde pertsonalerako eta norberaren sexualitatearekiko eta gainerako pertsonen sexualitateekiko jarrera positiboa eta arduratsua garatzeko. Sexu-hezkuntzan genero-ikuspegia txertatzea funtsezkoa da sexu eskubideetan eta genero berdintasunean oinarritutako jokabideak eta harremanak errazten dituzten ezagutzak, trebetasun psikosozialak, balioak eta jarrerak garatzeko.

8. Emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioa eta indarkeria kasuetan esku hartzea.

Sexu-hezkuntza prebentziozko faktore bat da genero indarkeriaren aurka, honako alderdi kultural hauek desnaturalizatzea ahalbidetzen duelako: emakumeen diskriminazioa eta genero-arrakala beren plazerari, desirari eta gozamenari dagokienez, eta berdintasuna zailtzen duten maskulinitate tradizional nagusiak ikastea. Ildo horretan, funtsezkoa da jarrera kritikoa sustatzea genero desberdintasunekiko, bai eta erantzunkidetasuna sustatzea ere zainketa sexualei eta erabaki arduratsuak hartzeari dagokienez.

NERABEEN ETA GAZTEEN SEXU-OSASUNARI BURUZKO PROGRAMAREN EBALUAZIOA

Ikasturte bakoitza amaitzean, formulario bat bidaliko zaie Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako, Batxilergoko eta Lanbide Heziketako ikastetxei, Planaren alderdi desberdinak ebaluatzeko: ezarpen maila, zer mailatan egin den, gogobetetze maila, izandako zailtasunak, etab. Ebaluazio hori Osasun eta Hezkuntza Sailek, eta Osakidetzak egingo dute batera.

	ZENBAKIA NÚMERO
PROGRAMA JARDUERAK GARATZEKO ESKATEN DIREN GIZONEZKOEN PRESERBATIBOAK PRESERVATIVOS MASCULINOS SOLICITADOS PARA EL DESARROLLO DE LAS ACTIVIDADES DEL PROGRAMA	

IKASTETXEAREN DATUAK ***DATOS DEL CENTRO SOLICITANTE***	
IKASTETXEAREN IZENA NOMBRE DEL CENTRO	
NOMBRE DE LA PERSONA RESPONSABLE PERTSONA ARDURADUNAREN IZENA	
HELBIDEA: KALEA, ZENBAKIA, HERRIA, CODEA *DIRECCIÓN: CALLE, Nº, MUNICIPIO, CÓDIGO POSTAL*	
TELEFONOA / *TELÉFONO*	

NORA BIDALI ESKAERA / ENVÍO DE LA SOLICITUD:
secresida@osakidetza.eus

EPEA / PLAZO
IREKIA/EN CURSO

MATERIALAK ESKURATZEKO HEMEN

Osakidetza

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SAILA
HEZKUNTZA SAILA